

Verslaggeving over kredietrisico's uit beleggingen en vorderingen
Toezicht Financiële Verslaggeving

Oktober 2013

Inhoudsopgave

1	Managementsamenvatting	4
2	Aanleiding, doelstellingen en populatie	7
3	Belangrijkste onderzoeksresultaten	9

Autoriteit Financiële Markten

De AFM bevordert eerlijke en transparante financiële markten. Wij zijn de onafhankelijke gedragstoezichthouder op de markten van sparen, lenen, beleggen en verzekeren. Wij bevorderen eerlijke en zorgvuldige financiële dienstverlening aan consumenten, particuliere beleggers en (semi-) professionele partijen. We zien toe op een eerlijke en efficiënte werking van kapitaalmarkten. Ons streven is het vertrouwen van consumenten en ondernemingen in de financiële markten te versterken, ook internationaal. Op deze manier draagt de AFM bij aan de stabiliteit van het financiële stelsel, het functioneren van de economie, de reputatie en de welvaart van Nederland.

1 Managementsamenvatting

Het themaonderzoek 'Verslaggeving over kredietrisico's uit beleggingen en vorderingen' is met name ingegeven door het huidige economische klimaat. Met het themaonderzoek wil de AFM vaststellen of ondernemingen een goed beeld geven van de samenstelling en kwaliteit van hun vorderingen en beleggingen en de risico's waaraan zij zijn blootgesteld. Daarmee heeft dit onderzoek een uitgebreidere scope dan het in 2012 uitgevoerde onderzoek naar de 'Waardering van en transparantie over staatsobligaties en andere posities met landenrisico'.

Het themaonderzoek is uitgevoerd op (een selectie van) ondertoezichtstaande ondernemingen die, op basis van hun activiteiten en de aard van de vorderingen/beleggingen kunnen worden onderscheiden naar:

- banken en verzekeraars
- handels- en industriële ondernemingen

De AFM heeft de volgende bevindingen:

- Banken/verzekeraars geven over het algemeen veel informatie over vorderingen en beleggingen, maar transparantie kan verhoogd worden door meer structuur (samenhang en aansluiting) aan te brengen in de toelichting.
- Banken geven weinig toelichting op geherstructureerde leningen (forbearance).
- De toelichting door banken/verzekeraars op 'voor verkoop beschikbare activa' kan meer informatie geven over de risico's op bijzondere waardevermindering.
- Handels- en industriële ondernemingen kunnen hun toelichting over kredietkwaliteit en concentratierisico verbeteren.
- Banken geven weinig tot geen informatie over de activa die (nog) niet door hen als specifieke zekerheid zijn verstrekt.

Banken/verzekeraars geven over het algemeen veel informatie over vorderingen en beleggingen, maar transparantie kan verhoogd worden door meer structuur (samenhang en aansluiting) aan te brengen in de toelichting

Het grootste deel van de banken/verzekeraars verschaft uitgebreide informatie over vorderingen en beleggingen. Informatie over beleid en procedures en de beheersing van de daaraan verbonden kredietrisico's is veelal toegesneden op de specifieke onderneming. Ook worden veel kwantitatieve toelichtingen verstrekt.

De transparantie (en toegankelijkheid) kan verder verbeterd worden. Kredietrisico's en posities zijn soms naar verschillende gezichtspunten toegelicht, maar de betekenis van en de samenhang tussen deze toelichtingen is niet altijd duidelijk. Ook de aansluiting met de positie in de balans is niet altijd of niet eenvoudig vast te stellen.

Een logische opeenvolging van toelichtingen over maximaal kredietrisico, kredietkwaliteit, concentratierisico, zekerheden en waardering waarin de verbanden tussen deze toelichtingen duidelijk tot uitdrukking komen maakt de toelichting transparanter. Op dit moment staan deze toelichtingen vaak op verschillende plekken en is de samenhang tussen en betekenis van toelichtingen niet altijd duidelijk. De aard en de betekenis (in het kader van risk management) van kwantitatieve toelichtingen moet duidelijk zijn.

Belangrijke begrippen, bijvoorbeeld ‘non-performing loans’ moeten uitgelegd worden. Soms worden meerdere definities gegeven, bijvoorbeeld de interne en de prudentiële definitie. Het moet duidelijk zijn welke definitie wordt gebruikt in de toelichting op de jaarrekening. Ook moet duidelijk zijn of de gebruikte ‘algemene’ definitie eenduidig is toegepast in de onderscheiden toelichtingen in de jaarrekening, of dat de gebruikte – IFRS – termen een afwijkende betekenis hebben.

Banken geven te weinig toelichting op geherstructureerde leningen (forbearance)
(Bijna) alle banken lichten toe dat zij leningen herstructureren indien dit de hoogst mogelijke kans op inbaardheid geeft. De wijze van verwerking van de herstructurering en hoe met bijzondere waardeverminderingen wordt omgegaan wordt slechts beperkt toegelicht. Slechts één bank licht de bedragen toe die met deze herstructureringen samenhangen. In het licht van de huidige economische omstandigheden is het van groot belang dat meer banken relevante informatie geven over geherstructureerde leningen.

De toelichting door banken/verzekeraars op ‘voor verkoop beschikbare activa’ kan meer informatie geven over de risico’s op bijzondere waardevermindering
Waardeveranderingen van voor verkoop beschikbare financiële activa worden in eerste instantie in het eigen vermogen verantwoord. Hierdoor ontstaat een positieve of negatieve herwaarderingsreserve. Er wordt zelden een toelichting gegeven op de mutaties in deze herwaarderingsreserve. Ook wordt het bedrag van de herwaarderingsreserve vaak niet nader uitgesplitst. Zo is over het algemeen niet duidelijk voor welke activa sprake is van een negatieve herwaarderingsreserve op balansdatum. Deze toelichting is van belang voor het inzicht in de financiële positie en de kans op een toekomstige bijzondere waardevermindering.

Handels- en industriële ondernemingen kunnen hun toelichting over kredietkwaliteit en concentratierisico verbeteren

De AFM ziet voor handels- en industriële ondernemingen een aantal verbetermogelijkheden, vooral met betrekking tot de toelichting op de kredietkwaliteit en op het concentratierisico. De reden waarom ondernemingen geen risico uit hoofde van de kwaliteit van de vorderingen of het concentratierisico onderkennen, wordt in een aantal gevallen alleen globaal onderbouwd. Bijna de helft van de ondernemingen ziet geen concentratie van kredietrisico, terwijl de

werkzaamheden (bijvoorbeeld verminderde geografische of sectorale spreiding) wel aanwijzingen voor verhoogde concentratie en daaraan verbonden risico's geven.

Banken geven weinig tot geen informatie over de activa die (nog) niet door hen als specifieke zekerheid zijn verstrekt

(Bijna) alle banken vermelden de vorderingen/beleggingen die zij in onderpand hebben gegeven als zekerheid voor aangetrokken financiering. Aan de andere kant is het vaak niet duidelijk welke activa nog vrij beschikbaar zijn om als onderpand te fungeren. Voor beleggers is het belangrijk te weten welke activa een bank beschikbaar heeft om (snel) aanvullend liquiditeit te vergaren. De AFM ziet hier ruimte voor verbetering.

2 Aanleiding, doelstellingen en populatie

2.1 Aanleiding

In het huidige economische klimaat ziet de AFM de kredietrisico's toenemen. Ondernemingen kunnen steeds vaker vorderingen niet innen. Financiële instellingen lopen hetzelfde verhoogde risico met uitstaande kredieten en beleggingen. Daarnaast staan banken voor de opgave om hun vermogenspositie te verbeteren en dienen zij kritisch te kijken naar de risico's van hun activa. Voor de beleggers is het van belang te weten wat de kredietrisico's zijn en hoe ondernemingen ze beheersen. In het bijzonder willen beleggers weten in hoeverre de toegenomen kredietrisico's van invloed zijn geweest op de waardering van belangrijke posten in de jaarrekening. In de financiële verslaggeving moet een onderneming over deze onderwerpen dan ook voldoende transparant zijn.

2.2 Doelstelling: nagaan of ondernemingen voldoende transparant zijn

IFRS 7 is principle based en vereist dat de onderneming 'die informatie in de toelichting opneemt die de gebruiker (belegger) in staat stelt zich een oordeel te vormen over de financiële positie en prestaties van de onderneming en over de risico's voortvloeiend uit financiële instrumenten waaraan de onderneming aan het eind van de verslaggevingsperiode is blootgesteld'. De interpretatie die ondernemingen aan dit principe geven is verschillend. Dit heeft tot gevolg dat de opgenomen toelichtingen niet altijd overeenkomen met de wensen van gebruikers (beleggers)¹. Wij hebben deze wensen mede in aanmerking genomen bij ons onderzoek naar de transparantie van ondernemingen over de kredietrisico's die zij lopen. Hierbij hebben wij onder meer gebruik gemaakt van het rapport van de EDTF (Enhanced Disclosure Task Force). Deze groep is ingesteld door de Financial Stability Board (FSB) en bestaat uit beleggers, analisten, opstellers, accountants en standaardsetters. De EDTF heeft, ingevolge haar opdracht, aanbevelingen gedaan om de transparantie naar beleggers in financiële instellingen te vergroten en zo het vertrouwen in de sector te verbeteren. Deze aanbevelingen zijn in oktober 2012 gepubliceerd.

In dit onderzoek hebben wij de nadruk gelegd op de transparantie die ondernemingen betrachten ten aanzien van de kwaliteit van de betreffende activa, de waarderingmethoden en de risico's waaraan zij zijn blootgesteld.

¹ Dit blijkt onder meer uit de volgende rapporten van CFA Institute: http://www.cfainstitute.org/ethics/Documents/cfa_institute_user_perspectives_on_financial_instruments_under_ifrs.pdf en http://www.cfainstitute.org/ethics/Documents/financial_instruments_risk_disclosure_report_volume_1.pdf en de rapportage van de Enhanced Disclosure Task Force: https://www.financialstabilityboard.org/publications/r_121029.pdf

De belangrijkste doelstellingen van het onderzoek zijn om een beeld te krijgen van de kwaliteit van de toelichtingen op:

1. blootstelling aan krediet- en beleggingsrisico's, waaronder kredietkwaliteit en concentratierisico's;
2. bijzondere waardeverminderingen en de verkregen zekerheden;
3. (veel) gebruikte begrippen, waaronder non-performing loans en geherstructureerde leningen.

2.3 Populatie: 39 ondernemingen

Het themaonderzoek is uitgevoerd naar de financiële verslaggeving 2012 van Nederlandse ondertoezichtstaande ondernemingen, waarvan de aandelen per 31 december 2012 tot de handel op Euronext Amsterdam zijn toegelaten. Geselecteerd zijn alle banken (vijf), verzekeringsmaatschappijen (vier), bank/verzekeraars (twee) en 28 niet financiële instellingen. Als niet financiële instellingen zijn conjunctuur gevoelige ondernemingen geselecteerd, waaronder bouw- en daaraan gerelateerde ondernemingen.

3 Belangrijkste onderzoeksresultaten

In dit hoofdstuk hebben we banken en verzekeraars en handels- en industriële ondernemingen gesplitst, omdat de kernactiviteiten die ze verrichten verschillen. Banken en verzekeraars houden financiële activa (leningen en beleggingen) als kernactiviteit. Bij handels- en industriële ondernemingen zijn vorderingen meer een uitvloeisel van de kernactiviteiten.

3.1 Banken en verzekeraars

3.1.1 Banken/verzekeraars geven over het algemeen veel informatie over vorderingen en beleggingen, maar transparantie kan verhoogd worden door meer structuur (samenhang en aansluiting) aan te brengen in de toelichting

Het grootste deel van de banken/verzekeraars verschaft uitgebreide informatie over vorderingen en beleggingen. Informatie over beleid en procedures en de beheersing van de daaraan verbonden kredietrisico's is veelal ook toegesneden op de onderneming. Ook worden veel kwantitatieve toelichtingen verstrekt. Slechts in enkele gevallen worden bepaalde aspecten alleen kwalitatief, of in de 'taal van de standaard' toegelicht.

De AFM merkt op dat een duidelijke definitie van de in de financiële verslaggeving gebruikte begrippen, zoals 'non-performing loans', NPL of NPL ratio belangrijk is, maar lang niet in alle gevallen wordt gegeven. Deze begrippen kunnen anders op verschillende wijzen worden uitgelegd, zoals: leningen met achterstallige betalingen, leningen waarvoor een voorziening is getroffen, geherstructureerde leningen, of een combinatie van deze drie. Ook worden in een enkel geval meerdere definities gegeven. In dat geval is het niet duidelijk welke definitie zich vertaalt naar de toelichtingen.

De transparantie (en toegankelijkheid) kan verbeterd worden. Kredietrisico's en posten zijn soms naar verschillende gezichtspunten (bijvoorbeeld naar sector, aard of rating) toegelicht, maar de betekenis van en de samenhang tussen deze toelichtingen is niet altijd duidelijk. Ook de aansluiting met de positie in de balans is niet altijd of niet eenvoudig vast te stellen. Een logische opeenvolging tussen en duiding van de toelichtingen op maximaal kredietrisico, kredietkwaliteit, concentratierisico, zekerheden en waardering maakt de toelichting transparanter.

De volgende bevindingen en aanbevelingen gaan in op de aspecten die een rol spelen bij de beoordeling van risico's. Dit zijn de blootstelling aan krediet- en concentratierisico, de kredietkwaliteit en zekerheden.

Blootstelling aan kredietrisico - de aansluiting tussen balanspositie en toelichtingen kan beter

Kredietrisico kan worden onderscheiden in twee soorten: enerzijds de maximale blootstelling aan kredietrisico zonder rekening te houden met zekerheden en anderzijds het netto kredietrisico, waarbij wel rekening wordt gehouden met zekerheden (exposure at default).

Slechts een beperkt aantal banken/verzekeraars presenteert een totaaloverzicht van de maximale blootstelling. Dit is een overzicht van elke vordering en belegging, ongeacht wijze van waardering en/of classificatie. Zonder totaaloverzicht is de aansluiting met de balanspositie vaak moeizaam of niet te leggen. Dit komt mede doordat IFRS geen toelichting vereist op het maximale kredietrisico voor Vorderingen en beleggingen die op reële waarde zijn gewaardeerd. Strikte toepassing van IFRS is niet verhelderend en betwijfelt kan worden of wordt voldaan aan de algemene doelstelling die in IFRS 7 is opgenomen. Dit gebeurt wel als vorderingen en beleggingen die op verschillende wijzen worden gewaardeerd en in één balanspost zijn opgenomen in een totaaloverzicht worden getoond.

Daarnaast is niet altijd duidelijk welke toelichting de maximale blootstelling aan kredietrisico weergeeft, omdat meerdere toelichtingen worden gegeven die op elkaar lijken.

De doelstelling van toelichtingen over kredietkwaliteit en concentratierisico is niet altijd duidelijk

De informatie over de kredietkwaliteit van de (netto) blootstelling varieert. Banken geven voor uitstaande vorderingen op cliënten vaak overzichten op basis van interne wegingen en ratings en op basis van de Basel II² benadering. Deze toelichtingen, die allebei nuttig zijn, sluiten niet altijd op elkaar aan en soms ook niet op de balans. De reden waarom twee toelichtingen worden gegeven is ook niet altijd duidelijk.

Over het algemeen is er aandacht (al dan niet expliciet) voor de concentratie in de portefeuille. Dit is belangrijk, omdat de mate van concentratie per sector of aard van de activiteiten iets zegt over de risico's die ondernemingen lopen. Ook hier geldt dat de mate van detail varieert. Een kwalitatieve toelichting wordt niet altijd onderbouwd met kwantitatieve gegevens. Het is ook niet altijd duidelijk of de toelichting (bijvoorbeeld vorderingen per sector of geografie) is bedoeld als toelichting op de kredietkwaliteit of als toelichting op het concentratierisico.

Sommige banken koppelen concentratierisico in kredietverlening aan één cliënt, terwijl andere banken de toelichting concentreren op een sector of portefeuille. Ook geeft een aantal banken een kwalitatieve toelichting, bijvoorbeeld op specifieke producten en portefeuilles waar een bijzonder risico wordt onderkend en op de wijze waarop zij hiermee omgaan.

² Ratings voor prudentiële doeleinden

Voor een goed begrip van concentratierisico is het niet altijd voldoende uitsluitend een uitsplitsing per sector en geografisch gebied op te nemen. Juist de combinatie van deze twee overzichten, bijvoorbeeld in de vorm van een matrix maakt het concentratierisico inzichtelijk. Ook is het van belang dat ondernemingen deze overzichten nader toelichten.

Verzekeraars geven toelichting op de kredietkwaliteit van beleggingen door een toelichting op de rating, soms gecombineerd per geografie, per type debiteur en per type lening. Ook hier is niet altijd duidelijk of de toelichting bedoeld is als toelichting op kwaliteit of concentratie.

De AFM wijst erop dat het belangrijk is dat jaarlijks wordt (her)overwogen welke toelichtingen (uit hoofde van kwaliteit en/of concentratie) extra aandacht behoeven. In 2010 en 2011 is veel belangstelling geweest voor blootstellingen aan perifere eurolanden. Veel banken en verzekeraars hebben hun posities in deze landen sindsdien afgebouwd. De AFM ziet nog wel uitgebreide toelichtingen op deze posities, hoewel deze op dit moment wellicht minder relevant zijn. Toelichtingen op andere belangrijke zaken kunnen, als onderdeel van de toelichting op concentratierisico, juist weer meer relevant zijn. Banken en verzekeraars moeten zich hier voortdurend bewust van zijn.

Een toelichting op zekerheden per categorie en waardevaststelling wordt door bijna de helft van de banken niet gegeven

Slechts vier van de zeven banken geven een overzicht waarbij per categorie vordering/belegging, de aard en omvang van de zekerheid wordt gegeven. De wijze waarop de waarde van het onderpand is berekend, is summier tot uitgebreid toegelicht. Als zekerheden tot een materiële reductie van het risico leiden verwacht de AFM een uitgebreide toelichting. Deze moet ingaan op de aard van de zekerheden, de wijze waarop de waarde van de zekerheden is vastgesteld en de mate waarin sprake is van 'overcollateralisation' (waarde van het onderpand is groter dan het bedrag van de uitstaande vordering) per categorie vordering.

Met uitzondering van derivaten is de toelichting op zekerheden voor verzekeraars minder materieel en is de toelichting beperkter dan bij banken.

De toelichting op betalingsachterstanden bij banken kan duidelijker en bij verzekeraars uitgebreider

Door de economische omstandigheden lopen betalingsachterstanden bij banken op. De toelichting hierop varieert. Alle banken nemen een overzicht op van betalingsachterstanden op vorderingen, maar waarvoor geen voorziening is getroffen. Hierbij zijn niet altijd alle typen vorderingen inbegrepen. Ook is de relatie met andere overzichten niet altijd duidelijk.

Slechts twee van de zes verzekeraars gaan in op betalingsachterstanden voor de ‘voor verkoop beschikbare’ financiële vaste activa opgenomen schuldinstrumenten. Deze schuldpapieren vormen een groot deel van de portefeuille. De AFM ziet hier nog ruimte voor verbetering.

3.1.2 Banken geven te weinig toelichting op geherstructureerde leningen (forbearance)

In de huidige economische omstandigheden doet zich bij alle banken een stijging voor van de voorziening voor verstrekte kredieten. Banken moeten de maatregelen om bijzondere waardeverminderingen te beheersen toelichten en ze moeten een toelichting geven op de ouderdomsanalyse. Gegeven de marktomstandigheden hechten beleggers waarde aan een kwalitatieve en kwantitatieve toelichting op geherstructureerde leningen (forbearance). Dit betreft zowel de gehanteerde maatregelen, de wijze waarop de effecten in de jaarrekening worden verwerkt en de financiële impact. Slechts één bank verstrekt kwantitatieve gegevens over forbearance, hoewel alle banken toelichten dat zij leningen herstructureren. Hier is verbetering noodzakelijk.

Bijna alle banken geven een kwalitatieve toelichting op de begrippen en methodes die zij bij de bepaling van de bijzondere waardevermindering gebruiken. IFRS vraagt dit ook van ze. Drie van de zeven banken geven een nadere analyse van portefeuilles die individueel dan wel collectief worden voorzien. IFRS vereist alleen een analyse van de individueel voorziene posten, maar de AFM wijst erop dat een analyse van zowel individueel als collectief voorziene posten van belang kan zijn om de kredietportefeuille te kunnen beoordelen.

3.1.3 De toelichting door banken/verzekeraars op ‘voor verkoop beschikbare financiële activa’ kan meer informatie geven over de risico’s op bijzondere waardevermindering

Waardeveranderingen van voor verkoop beschikbare financiële activa worden in eerste instantie in het eigen vermogen verantwoord. Hierdoor ontstaat een positieve of negatieve herwaarderingsreserve. Pas indien sprake is van een verkoop of bijzondere waardevermindering wordt de winst-en-verliesrekening geraakt.

Hoewel in het boekjaar 2012 slechts in zeer beperkte mate bijzondere waardeverminderingen zijn verantwoord, kan de toelichting op de herwaarderingsreserve, zoals hierna vermeld, worden verbeterd.

Toelichtingen die het risico op een toekomstige bijzondere waardevermindering inzichtelijk kunnen maken worden niet of nauwelijks gegeven. Zo ontbreekt vaak een nadere analyse van beleggingen met een negatieve herwaarderingsreserve. De AFM beveelt ondernemingen aan een uitsplitsing van de negatieve reserves naar sector en/of land op te nemen. Ook een toelichting op de reden waarom bij negatieve reserves al dan niet een bijzondere waardevermindering is verantwoord biedt relevante informatie.

Eén verzekeraar geeft in de jaarrekening per soort actief een overzicht van de negatieve herwaarderingsreserve en een toelichting op de beoordeling die heeft plaatsgevonden op een eventuele bijzondere waardevermindering.

Deze toelichting is vooral voor verzekeraars van belang. Banken hebben over het algemeen minder grote 'voor verkoop beschikbare' portefeuilles.

3.2 Handels- en industriële ondernemingen

Gezien de huidige economische omstandigheden verwachtte de AFM dat handels- en industriële ondernemingen, met name in conjunctuur gevoelige sectoren, specifiek aandacht zouden besteden aan met name de kredietkwaliteit en het concentratierisico. Dit zien we in onvoldoende mate. De AFM ziet geen grote wijzigingen in het niveau van de voorzieningen in relatie tot de uitstaande vorderingen. Gezien de economische omstandigheden hadden ondernemingen daar een toelichting op kunnen geven.

3.2.1 Betere toelichting nodig op werk in opdracht van derden

Opvallend is dat bij ondernemingen die werk in opdracht van derden verrichten het nog niet gefactureerde saldo soms wel en soms niet wordt meegenomen in de beoordeling van het maximale kredietrisico. Dit saldo 'werk in opdracht van derden' komt voor bij bijvoorbeeld bouwbedrijven en andere technische dienstverleners, ingenieursbedrijven en software ontwikkelaars. Gedeeltelijk is ook hier sprake van kredietrisico. Het kan van belang zijn om deze post in de toelichting op het kredietrisico te betrekken.

3.2.2 De toelichting op kredietkwaliteit en concentratierisico kan beter

De helft van de ondernemingen geeft aan dat er geen concentratierisico is. Ook geven veel ondernemingen geen informatie over concentratierisico. Ondernemingen die wel informatie geven, melden het aandeel van de grootste klant of de geografische spreiding. De AFM had bij meer ondernemingen een toelichting op het concentratierisico verwacht, gezien de aard van de in het onderzoek betrokken ondernemingen. Hiermee samenhangend kan ook de toelichting op de kredietkwaliteit verbeterd worden. Slechts een minderheid van de ondernemingen licht de kredietkwaliteit toe.

3.3 Overig - Banken geven weinig tot geen informatie over de activa die (nog) niet door hen als specifieke zekerheid zijn verstrekt

In het onderzoek naar de verslaggeving over kredietrisico's heeft de AFM ook gekeken naar de toelichting van banken op activa die nog niet door hen als zekerheid zijn verstrekt. Hoewel niet direct gerelateerd aan kredietrisico vindt de AFM het belangrijk haar bevindingen hierover mee te nemen in deze rapportage.

Bij de beoordeling van de kredietkwaliteit is het ook belangrijk dat beleggers inzicht hebben in (de kwaliteit van) de activa die beschikbaar zijn om als zekerheidsstelling

te fungeren. Het oordeel over de kredietkwaliteit kan beïnvloed worden door de kwaliteit en de omvang van de activa die als onderpand zijn verstrekt. Banken verstrekken vaak informatie over securitisaties en in hoeverre hieruit nog activa beschikbaar zijn als onderpand. Deze toelichting is niet altijd even duidelijk, bijvoorbeeld over de resterende beschikbaarheid van wel gesecuritiseerde, maar in de groep gehouden delen van de securitisatie.

De structuur van de toelichting op de in onderpand gegeven activa kan beter. Soms wordt de betreffende toelichting bij de toelichting op de balanspost gegeven en soms wordt een overzicht van verpande activa als een aparte toelichting verstrekt. Het komt ook voor dat op verschillende plaatsen toelichtingen worden gegeven voor verschillende soorten activiteiten. Nadere informatie over de aard van de verpande activa en de condities van verpanding wordt niet altijd gegeven. De relatie met de verplichtingen waarmee de zekerheidsstelling samenhangt wordt niet of nauwelijks gegeven. Hierdoor is het moeilijk een totaalbeeld te krijgen van de verpande activa, de financieringsstructuur en de beschikbaarheid van activa voor alle crediteuren.

Daarnaast hebben wij een totaaloverzicht van de nog als zekerheid beschikbare activa wij bij geen van de banken aangetroffen. In één geval heeft de bank aangegeven dat deze toelichting in de toekomst wel verstrekt zal worden. De AFM merkt op dat uit een totaaloverzicht van reeds verpande activa niet noodzakelijkerwijs valt af te leiden welke activa nog als zekerheid kunnen worden verstrekt, bijvoorbeeld om liquiditeit te verkrijgen. Daarom is het belangrijk dat banken een overzicht verstrekken van activa die nog beschikbaar zijn om in onderpand te geven.

Met uitzondering van derivaten is de toelichting op als zekerheid verstrekte activa voor verzekeraars minder materieel en is de toelichting beperkter dan bij banken.

Autoriteit Financiële Markten

T 020 797 3721 | F 020 797 3800

Postbus 11723 | 1001 GS AMSTERDAM

www.afm.nl

De tekst in deze brochure is met zorg samengesteld en is informatief van aard. U kunt er geen rechten aan ontlenen. Door besluiten op nationaal en internationaal niveau is het mogelijk dat de tekst niet langer actueel is wanneer u deze leest. De Autoriteit Financiële Markten (AFM) is niet aansprakelijk voor de eventuele gevolgen – zoals bijvoorbeeld geleden verlies of gederfde winst – ontstaan door acties ondernomen naar aanleiding van deze brochure.

Amsterdam, oktober 2013